

Znaczenie Stambułu dla Turków

Zdobycie Stambułu ma ogromne znaczenie dla wzmocnienia rozszerzającego się Imperium Osmańskiego na dwóch kontynentach. Stambuł był kluczowym ogniwem łączącym ziemie Imperium Osmańskiego w Europie i Azji, umożliwiając ustanowienie suwerenności na Bałkanach. Uznając, że bezpieczeństwo kraju zależy od całkowitej dominacji w Cieśninach, Mehmet II (Fatih) strategicznie dążył do zjednoczenia sił, ułatwiając w trudnych momentach płynny transfer między Anatolią a Rumelią lub odwrotnie.

Posiadanie Stambułu przez Greków stanowiło ciągłe zagrożenie dla Imperium Osmańskiego, ponieważ Cesarstwo Bizantyjskie podważyło jego integralność terytorialną. Sytuacja ta wywołała mobilizację na chrześcijańskim Zachodzie, zachęcając do udziału w wyprawach krzyżowych przeciwko Turkom. Cesarz bizantyjski Konstantyn starał się zjednoczyć kościoły prawosławne i rzymskie w ramach zgody papieża, aby uzyskać wsparcie europejskiego chrześcijaństwa. Jednak podbój Stambułu spowodowałby oddzielenie kościołów katolickiego i prawosławnego, uniemożliwiając jedność świata chrześcijańskiego.

Podbój Stambułu był dla Imperium Osmańskiego niezbędny do rozwoju handlu morskiego i kontrolowania najważniejszych cieśnin. Zabezpieczając tę pozycję, Turcy mogliby przekształcić Morze Czarne w jezioro tureckie, zapewniając wpływy w handlu śródziemnomorskim oraz wzmacniając swoją pozycję handlową i gospodarczą. Podbój był zgodny z naukami Mahometa – jak wskazano w hadisie: „Stambuł zostanie niewątpliwie podbity. Jakim niezwykłym dowódcą jest zwycięski przywódca i jakim godnym podziwu żołnierzem jest jego żołnierz”.

Hadis ten odegrał znaczącą rolę w motywowaniu muzułmanów do kontynuowania podboju Stambułu.

Źródło: A. Gündüz, *İstanbul'un Osmanlılar Tarafından Fethi, Türk-İslam ve Avrupa Açısından Önemi* [Podbój Stambułu przez Turków, jego znaczenie dla tureckiego islamu i Europy] “Karadeniz Araştırmaları”, t. 17, s. 51-66.